

Avrapportering av uppdrag - Ett effektivt integrationsarbete

Dnr KS15/66-133

Inledning

Flyktingmottagandet i kommunen gäller nyanlända¹ vilka inkluderar vuxna och barn med vårdnadshavare samt gruppen ensamkommande barn².

Staten, genom Migrationsverket och landets länsstyrelser ansvarar för det initiala mottagandet. Utslussningen till kommunerna regleras genom de överenskommelser om mottagande som kommunerna avtalar med Migrationsverket.

Överenskommelserna är tre och avser överenskommelser om;

- Mottagande av nyanlända,
- Boendeplatser för ensamkommande barn samt,
- Boendeplatser för ensamkommande barn/ungdomar med permanent uppehållstillstånd, PUT.

Organisation

Att bistå människor att bli delaktiga i samhället är en avgörande faktor för en skyndsamt integration. För att skapa goda förutsättningar för detta är det avgörande att kommunens interna samverkan mellan olika nämnder och verksamheter fungerar på bästa sätt.

I och med att kommunledningen gavs i uppdrag av kommunstyrelsen att utarbeta strategier för att möjliggöra en god och effektiv integration i samband med det ökade flyktingmottagandet, bildades en styrgrupp och en arbetsgrupp för integrationsarbetet.

Styrgruppen som leds av kommundirektören består nu av ledning från socialkontor, nämndkontor barn och utbildning, nämndkontor kultur och fritid samt produktionsledning för förskola/skola.

Arbetsgruppen består av operativt ansvariga tjänstemän inom de olika ansvarsområdena skola/förskola, vägledning, socialtjänst samt kultur och fritid. Arbetsgruppens första uppdrag är att inom respektive område beskriva processen för mottagandet och hur det ska samordnas mellan olika verksamheter.

¹ Vuxna och medföljande barn/unga som bott på på Migrationsverkets anläggningsboenden under asylprocessen och som beviljats permanent uppehållstillstånd.

² Barn/unga som kommer till Sverige utan legal vårdnadshavare. Kommunerna ansvarar för den unge från första dagen.

Genom en bra samverkan mellan de olika verksamheterna i den kommunala organisationen blir också arbetet med integrationen effektiv.

Nulägesbeskrivning

Från oktober 2015 hyr Ekerö kommun Frälsningsarméns anläggning Sundsgården som ligger i Hilleleshög på Färingsö. Ambitionen är att Sundsgården framgent ska vara en mötesplats för alla i kommunen och ge tillgång till flertal kultur- och fritidsaktiviteter och lokaler och samtidigt underlätta boende och integration för nyanlända och ensamkommande flyktingbarn.

Olika kommunala verksamheter samverkar tillsammans med civilsamhället, ideella organisationer och föreningar i utformandet av Sundsgårdens utveckling för Ekerö kommuns invånare.

I det akuta läge som råder under hösten 2015 är Ekerö en av de kommuner som har berett akuta platser för ensamkommande barn i Stenhamra.

Socialkontor

Mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn skiljer sig åt både i utförande av insatser och i lagstiftning. Sedan början av 2015 har socialkontoret genom en organisationsförändring med avseende på de båda målgrupperna förtydligat sitt uppdrag genom att fördela ansvaret på två sektioner inom socialkontoret mot tidigare en sektion. Socialkontorets arbete avser följande;

Nyanlända – mottagande, planering av boende, den enskildes personliga situation, familjeförhållanden, barnens situation och eventuella behov av stödinsatser enligt socialtjänstlagen/LSS och försörjningsstöd om behov uppstår.

Ensamkommande barn – mottagande och ansvar för barnets/den unges omvårdnad, trygghet och fostran, utreda behov, fatta beslut om insatser och placering i lämpligt boende, tillgodose behov av god man eller särskilt tillförordnad vårdnadshavare samt efterforska vårdnadshavare efter det att den unge beviljats permanent uppehållstillstånd. Kommunen, genom socialnämnden ansvarar för den unges omvårdnad, trygghet och fostran upp till 18 års ålder – ansvaret kvarstår dock i övrigt vad gäller boende, skola, försörjning och övrigt behov av stöd t.o.m. 21 år.

Barn- och utbildning

Att på bästa sätt tillvarata barns och elevers olikheter utmanar utbildningsområdets kompetens. I Ekerö kommun föreligger ett behov av att uppnå ökad likvärdighet i skola och förskola - en tydlig gemensam grund för fortsatt utveckling av organisatoriska, pedagogiska och relationella förutsättningar som gynnar nyanlända elevers lärande.

Behovet av att inom kommunen ha en effektiv och utvecklad mottagning är därför stort. Inom barn- och utbildningsnämndens område handlar det om att snabbt kartlägga nyanländas kunskaper och behov för att erbjuda utbildning och/eller annan verksamhet på rätt nivå. Detta gäller såväl barn, unga som vuxna.

En organisation för mottagandet genom ett ”centrum för nyanlända” har inrättats med syfte att skapa en tydligare struktur för mottagande och en kvalitativ utbildning för nyanlända. Centrumet bemannas med en enhetschef (heltid), lärare i svenska för invandrare (deltid), skolsköterska (deltid) samt kurator (deltid). Verksamheten rapporterar till chef produktions barn- och utbildning.

Organisationen bygger på tanken om ”en väg in – många vägar ut”, vilket innebär att alla nyanlända kommer att hänvisas till centrum för nyanlända när det gäller en första kartläggning (pedagogisk, medicinsk och social). Den första kartläggningsperioden, fram tills barnet/eleven är mottagna vid respektive enhet, ska vara maximalt tre veckor. Centrumet kommer därefter att rekommendera placering, stötta familjen med kontakt med mottagande enhet samt stödja enheten i sitt mottagande och fortsatta arbete. Samtidigt som centrum för nyanlända tar form bildas också en kompetensutvecklingsgrupp, som ansvar för utveckling av undervisning, studiehandledning och stöd till skolor och förskolor.

Ett utvecklingsarbete pågår också när det gäller förbättring av modersmålsundervisningen samt planering, genomförande och uppföljning av studiehandledning. Detta kommer att vara på plats i januari 2016.

I takt med att kommunen tar emot fler nyanlända och ensamkommande barn ökar även behovet av stöd vad gäller skyndsamt integrationsprocess i syfte att bli självförsörjande.

Kommunen har förutsättningar att i samverkan med arbetsförmedlingen och lokalt näringsliv ta ett utökat ansvar för att nyanlända som är i den s.k. etableringsfasen kan lotsas till praktik/arbete.

Den praktikplatsbank som finns idag inom vägledningseenheten är ett viktigt stöd för effektiva matchningar. Effektiva insatser inom området är en viktig uppgift.

Därutöver pågår ett arbete med att formulera tydliga rutiner där samtliga verksamheters ansvar förtydligas i förhållande till mottagandet av nyanlända.

Kultur- och fritid

Civilsamhällesaktörer (föreningsliv, utbildningsförbund, kyrkor, organisationer, näringsliv och privatpersoner) erbjuder stora möjligheter till integration. Att delta i t.ex. en idrottsförening kan leda till att kontakter knyts vilka i sin tur tar individen vidare till andra samhällsarenor och integration. Därför är civilsamhällets involvering i integrationsarbetet strategiskt viktigt.

I Ekerö kommun finns ett stort och aktivt föreningsliv som drivs av ideella krafter. Kultur och fridismrådets uppdrag är att underlätta för föreningslivet att verka. Nämndkontor kultur och fritid bedriver från och med hösten 2015 till mars 2017, ett utvecklingsprojekt med syftet att skapa förutsättningar för samverkan mellan den kommunala organisationen och civilsamhället i integrationsarbetet.

Målet är att:

- Skapa en organisation för strategisk integration med tydlig ansvarsfördelning mellan kommun och det civila samhället.
- Skapa ett nätverk bestående av aktörer från civilsamhället för underlättanden av möten mellan nyanlända och Ekerös befolkning.
- Skapa minst en helt ny mötesplats där möten mellan nyanlända och Ekerös befolkning kan ske.

En projektledare är anställd och ingår i både styr- och arbetsgrupp. Projektet finansieras med utvecklingsmedel från länsstyrelsen. Studiefremjandet, Skå IK, Vuxenskolan, Svenska kyrkan, Rotary och Ekerö IK har anmält intresse till deltagande i projektet. Fler föreningar förväntas ansluta sig till nätverket.

En form för ekonomiskt stöd till föreningar som vill genomföra särskilda integrationsinsatser har tagits fram. Marknadsföring av den, mot föreningsliv och organisationer kommer att ske under hösten 2015. Ansökningsblanketter finns på kommunens hemsida.

Under projektets uppstart har en webbaserad enkät tagits fram där privatpersoner kan anmäla sitt intresse för deltagande i integrationsarbetet. Enkäten har mailats till de som hört av sig till kommunen och ligger på hemsidan. Enkäten har resulterat i att flera privatpersoner har anmält sitt intresse att delta i integrationsarbetet.

Vad gäller de strategier kommunledningskontoret har fått i uppdrag att utarbeta så återkommer vi med dessa under våren.